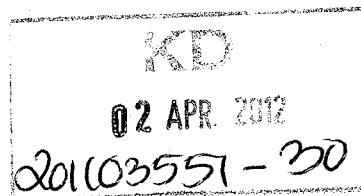

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

30.03.2012

SAKSBEHANDLER: Marie Hasle Sørensen	VÅR REFERANSE: 11/13001	DERES REFERANSE:
DIR.TLF: 22 93 99 81	ARKIVKODE: 620.1	

Høringsuttalelse - Utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon

Det vises til utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon som ble sendt på høring av Kunnskapsdepartementet i brev datert 19.12.2011.

Finanstilsynet har følgende kommentarer til utkast til forskrift:

Til § 1 Virkeområde og formål

Det følger av § 1 at forskriftens formål er å sikre at utdanningene forholder seg til de standarder og kriterier som gjelder for regnskaps- og revisjonsutdanningene, og imøtekommer samfunnets nåværende og fremtidige krav til utdanning av regnskapsførere og revisorer.

Krav til utdanning for autorisasjon som regnskapsfører følger lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere (regnskapsførerloven) jf. forskrift 8. februar 1999 nr. 196 om autorisasjon av regnskapsførere mv. (regnskapsførerskriften) § 1-1. Utkast til rammeplan, og tilhørende utkast til nasjonale retningslinjer oppfyller ikke kravet til utdanning som spesifisert i regnskapsførerskriften § 1-1. Dette er nærmere redegjort for i Finanstilsynets høringsuttalelse til forslag om nasjonale retningslinjer for bachelor i regnskap og revisjon fra Universitets og Høgskolerådet (UHR), datert 29.03.2011, som følger vedlagt.

Finanstilsynet har også vurdert hvorvidt utkast til forskrift om rammeplan er i samsvar med direktiv 2006/143/EF om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap (revisjonsdirektivet). Det vises til Finanstilsynets høringsuttalelse til UHR. EU-kommisjonen har i november 2011 foreslått endringer i revisjonsdirektivet. Det er på nåværende tidspunkt ikke foreslått særlige endringer i utdanningskravet.

Til § 2 Læringsutbytte

Det følger av § 2 femte ledd at kandidaten skal ha kunnskap om regnskapsførers rolle i samfunnet. Videre følger det av § 2 tiende ledd at kandidaten på regnskapsoppdrag skal identifisere, planlegge

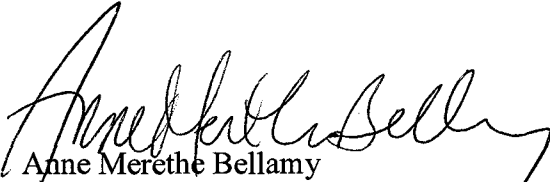
og gjennomføre prosjekter og arbeidsoppgaver både selvstendig og i team. Etter Finanstilsynets syn er ikke disse læringskravene tilstrekkelig ivaretatt i de nasjonale retningslinjene. Det vises til Finanstilsynets høringsuttalelse til UHR.

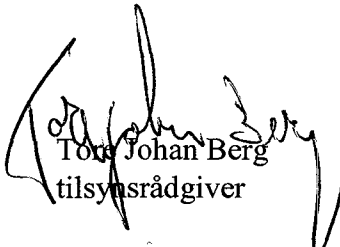
Til § 3 Struktur og innhold

Det følger av regnskapsførerforskriften § 1-1 første ledd nr. 1 at kandidaten skal ha bachelor i økonomi og administrasjon hvorav minst 90 studiepoeng skal bestå av obligatoriske emner i henhold til plan vedtatt av Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA). Når det i bachelor i regnskap og revisjon kun stilles krav om 85 obligatoriske studiepoeng kan dette medføre at kandidater som gjennomfører bachelor i regnskap og revisjon ikke vil oppfylle kravene til utdanning for autorisasjon som regnskapsfører. Dette er nærmere utdypet i Finanstilsynets høringsuttalelse til UHR.

For øvrig har ikke Finanstilsynet ytterligere kommentarer.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør for regnskaps- og revisortilsyn

Tor Johan Berg
tilsynsrådgiver

Vedlegg

Universitets- og høskolerådet
Pilestredet 46 B
0167 OSLO

29.03.2012

SAKSBEHANDLER:
Marie Hasle Sørensen

DIR.TLF:
22 93 99 81

VÅR REFERANSE:
11/13001

ARKIVKODE:
620.1

DERES REFERANSE:
09/200-7

Høringsuttalelse - Forslag til nasjonale retningslinjer for bachelor i regnskap og revisjon

Det vises til Universitets- og høskolerådets forslag til nasjonale retningslinjer for bachelor i regnskap og revisjon som ble sendt på høring i brev datert 10.01.2012.

Finanstilsynet har følgende kommentarer til utkastet:

Om revisjonsdirektivet

Finanstilsynet forvalter revisorloven med tilhørende forskrifter. I forhold til utdanningskravene for godkjenning som revisor er det en del av Finanstilsynets oppgave å påse at krav fastsatt i direktiv 2006/43/EF om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap er oppfylt. I henhold til direktivet artikkel 8 nr. 2 bokstav e), skal revisorutdanningen dekke fagene arbeidsrett og trygderett, i den grad fagene er relevant for revisjonen. Disse emnene er ikke spesifisert i utkast til forskrift med tilhørende retningslinjer. EU-kommisjonen har i november 2011 foreslått endringer i revisjonsdirektivet. Det er på nåværende tidspunkt ikke foreslått særlige endringer i utdanningskravet.

Om forholdet til forskrift om autorisasjon som regnskapsfører

Krav til utdanning for autorisasjon som regnskapsfører følger av lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon (regnskapsførerloven) § 4, jf. forskrift 8. februar 1999 nr. 196 om autorisasjon av regnskapsførere mv. (regnskapsførerforskriften) § 1-1. I utkast til retningslinjer er det angitt at rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon med tilhørende nasjonale retningslinjer oppfyller utdanningskravet i regnskapsførerloven § 1-1 (Finanstilsynet antar at det her siktes til regnskapsførerforskriften § 1-1).

Regnskapsførerforskriften krever 90 studiepoeng obligatoriske fag i henhold til rammeplan for økonomi og administrasjonsfag. Forslag til ny bachelorplan i regnskap og revisjon har 85 studiepoeng obligatoriske fag. Av forslaget til retningslinjer for bachelor i regnskap og revisjon fremgår det at disse 5 studiepoengene innen administrasjonsfag kan dekket av fagene

"Internkontroll og virksomhetsstyring" innenfor revisjon og "Selskapsrett" innenfor rettslære. Dersom deler av faget rettslære skal dekke opp om de obligatoriske emner, vil ikke regnskapsførerforskriftens krav til spesialisering innen rettslære være oppfylt, jf. regnskapsførerforskriften § 1-1 første ledd nr. 2.

I retningslinjene er det angitt at faget Regnskapsanalyse, verdsettelse og videregående regnskapsfaglige emner (totalt 20 studiepoeng) omfatter 5 studiepoeng kommunalt og statlig regnskap. Finanstilsynet har ikke akseptert offentlig regnskap som relevant spesialisering i regnskapsførerutdanningen. Bakgrunnen for dette er at autorisasjonsplikten gjelder regnskapsføring i næring som ivaretar oppdragivers plikter etter regnskaps- og bokføringslovgivningen, jf. regnskapsførerloven § 2 første ledd. Offentlig regnskap anses således ikke relevant i denne sammenheng. Finanstilsynet viser også til plan for plan for treårig bachelor i økonomi og administrasjon hvor læringskravet under emnet "Finansregnskap" er angitt:

"Studentene skal først gjøres i stand til selv å kunne føre et enkelt regnskap. De skal videre kunne gjøre rede for finansregnskapets innhold, regnskapsprinsipper og vurderingsregler, og de skal kunne analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling".

Dette innebærer at kandidaten, innenfor de valgfrie emnene, må avlegge eksamen på ytterligere 5 studiepoeng innen finansregnskap, skatterett eller rettslære for at krav til profilering i regnskapsførerforskriften § 1-1 første ledd nr. 2 skal være oppfylt.

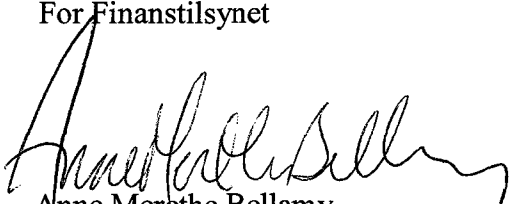
I utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon § 2 femte ledd er det angitt at kandidaten skal ha *kunnskap* om regnskapsførers rolle i samfunnet. Videre er det spesifisert i forskriften § 2 tiende ledd at kandidaten på regnskapsoppdrag skal *kunne* identifisere, planlegge og gjennomføre prosjekter og arbeidsoppgaver både selvstendig og i team. I de nasjonale retningslinjene er det under punkt III bokstav a) angitt at studenten skal *kjenne til* regelverket for regnskapsførere. Etter Finanstilsynets syn må det skilles mellom *kunnskapskrav* og *kjennskapskrav*. De læringskrav som fremkommer av forskrift om rammeplan er således ikke tilstrekkelig ivare tatt i de nasjonale retningslinjene.

Videre fremgår det av utkast til forskrift § 1 at formålet med denne er å sikre at utdanningene forholder seg til de standarder og kriterier som gjelder for regnskaps- og revisjonsutdanning, og imøtekommer samfunnets nåværende og fremtidige krav til utdanning av regnskapsførere.

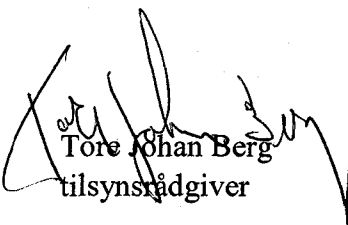
For å oppnå dette formål er det Finanstilsynet syn at de nasjonale retningslinjene bør tilpasses slik at profilerings- og fordypningsemner dekker regnskapsførerregelverket og god regnskapsførerskikk på en tilfredsstillende måte, samt åpner muligheten for at studentene kan velge profileringssemner/fordypningsemner innen bokføring og andre områder som er særlig relevante for regnskapsførere.

Det vises for øvrig til Finanstilsynets høringsuttalelse i brev datert 30.03.2011 om utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør for regnskaps- og revisortilsyn

Tore Johan Berg
tilsynsrådgiver

Vedlegg